

ravnateljstva, on potrjuje poduk za te in za nastavljeno osebo;

5) on dovoljeva v nenavadne uprave stroške, ki presegajo tekočo (nenavadno) potrebščino;

6) on posvetuje in razsojuje o vseh važnih zadevah, zato se mora po §. 44. sklicati odborova seja; poslednjič

7) on prenareja pravila, pridržavši si državno dovolitev.

§. 42. Poroštvo udov odbora in ravnateljstva, kakor vseh nastavljenecv se presojuje z ozirom na pravila, na opravljeni red in na posebne jim dane poduke po predpisih občnega državlanskega zakonika.

(Konec prihodnjič.)

Občinske stvari.

Krajna policija.

Pravica kaznovati, katero so občine dobile, spada med največje pravice, je pa tudi najtežavnejše opravilo iz mnozih ozirov, ker le malokter župan ima vse pomočke, da bi mogel izpeljati; sploh je ljudstvo še premalo podučeno za samoupravo in si ne dá nikakor dopovedati, da ima postava v tem blag namen. Zato je za naše kraje še prezgodaj prišla. Ker se po takem v večem delu sosesk postava lokalne policije ne spolnuje tako, kakor bi se imela, naj bi vsi župani, kateri so nezmožni red držati, prosili sl. deželni zbor, da na postavni poti županijam krajno policijo deloma odvzame in jo zopet okrajnim glavarstvom izroči. Le velike županije morejo to izpeljevati, a le z ogromnimi stroški; v bolj oddaljenih vaséh bi se pa tudi le slabo red držal, majhne županije pa nikakor niso kos, da bi imele služabnika in zapornico; župan ima težavnejši posel kakor žandarji, kateri zdaj skoraj nič opravila nimajo; zato so nerodni malopridneži in potepuhi tem bolj predrzni, ker si znajo slabost županij v svoj prid obračati. Take brezvestne potepuhe kaznovati je pa tudi nevaren posel, kajti tak človek naredi škodo pri prvi priliki, in župan potem ni varen ne življenja ne imetja. Zato še enkrat županom kličem: obrnite se s prošnjo do slavnega deželnega zbora, da nam na postavni poti odvzame težko nalogo kaznovanja ter jo oddá okrajnim glavarstvom, če bi pa deželni zbor ne imel tega v svoji oblasti, naj bi se obrnil dalje. *)

J. L., župan.

Mnogovrstne novice.

* Res, prečudna zima je letošnja in sicer taka, da nihče takošne ne pomni. Kmalu bo sv. Miklavž, in še ima se ve da vsak dan toplote okoli 10–12 stop.; češplje cvetó po nekterih vrtilih. Al ne samo pri nas je taka, temuč tudi drugod. „Südsl. Corr.“ piše, da v Debrečinu na Ogerskem na nekem vrtu se vidijo skor da že v drugič zrele češplje na drevesu. „Bosna“ poroča iz Serajeva na Turškem, da je ondi jablana rodila vdrugič jabelka in da ta druga jabelka so tako debela in okusna kakor prva. — Take čudne reči pa menda niso dobra znamenja za prihodnjo spomlad, drevje po neravni zimski toploti pregnano, utegne opešati spomladi. Naj sadjerejci opazujejo prihodnjo spomlad, kako bode z rodovitnostjo sadnega drevja, da si skušnjo zapišemo v knjigo gospodarskih opazovanj. — Ravno zdaj (3. decembra ob 8. uri zjutraj) se bliska in grmí, dež lije in temno je, da v sobi ne moreš brez luči brati in pisati; toplomer kaže 10 stopinj nad 0 R.

*) Stvar je županom res težavna; al ona spada v premembo občinske postave; zato v tem zboru, ki se, kakor slišimo, konča že v par dnevih, ne bo mogoče jo vzeti v obravnavo. Vred.

* Nj. Veličanstvo svetla cesarica z otroci ima, kakor se je iz Gorice pisalo v „N. fr. Presse.“, za gotovo priti v Gorico, da bi dalj časa zavoljo milejšega podnebja tukaj ostala; pripravlja se neki v ta namen hiša pl. Böckman-a na zemljeršči. Po novejših sporočilih je to skoraj gotovo, ker so neki ono poslopje že kupili za cesarico s 140.000 gold. — Včerajšni dunajski vladni časnik „Wien. Ztg.“ pa je naznanil, da to ni res.

* Ustavaška enakopravnost. Za Moravsko, kjer ste dve tretjini prebivalcev Čehov, in le tretjina Nemcev, je odločil deželni zbor, v katerem pa vladajo po vladni sili in zvijači ustavaki, za nemške srednje šole 80.000 gold., za česke — 5000 gold.; za napravo nemških ljudskih šol 30.000 gold., českih pa 8000 gold. Tako veleva ustavaška enakopravnost (!!)

Deželni zbori.

Deželni zbor kranjski.

V 7. seji dne 28. novembra je po prebranem in odobrenem zapisniku 6. seje se prošnja občinskih odbornikov mesta Črnomlja — da bi se sedanji občinski zastop razpustil brž, da bi se služba ustanovila okrajnega zdravnika in da naj deželni zbor na to dela, da bi Črnomeljski okraj dobil železnico — izroči občinskemu odseku z dostavkom, da ima, kar se tiče železnice, poročati deželnemu zboru v dogovoru s finančnim odsekom.

Dr. Jan. Bleiweis in sodrugi interpelirajo c. kr. deželno vlado: 1. kdaj se pričnó zaostala dela za osušenje močvirja na levem bregu Ljubljane, za katero je ravno „Cornov graben“ namenjen? in 2) ali bi se za to delo potrebni stroški ne dali — brez novih plačil prizadetih posestnikov — iz že nakupičenega velikega zaklada poplačati? — C. k. deželni predsednik obljubi da bode na to odgovoril v eni prihodnjih sej.

Deželnega glavarja namestnik Peter Kozler s 25 sodrugimi predlaga: „Deželni zbor naj presoja, kako da postava za vravnavo zemljiškega davka streže kranjski deželi in naj stavlja morda potrebne nasvete; v ta namen naj se konstituirá ves zbor za odbor.“ — Utemeljenje tega predloga pride na dnevni red prihodnje seje.

Potem c. k. deželni predsednik odgovarja na interpelacijo dr. Razlaga, kako to, da se na Kranjskem zahteva od skupnih zemljiških izpiskov več goldinar-skih štampelnov, kakor v deželah c. k. finančnega vodstva v Gradcu? — tako-le: Finančno upravištvó se ne more spuščati v to, da bi v obče presojevalo navedeno ravnanje, ker je sodnijam prepuščeno, v vsakem posameznem primeru odločiti, ali in koliko ločenih zemljiških izpiskov, da je treba napraviti; ako se toraj več zemljiških izpiskov, ki bi se imeli ločiti, napravi v enem pismu, mora se isti znesek za štampelj porabiti, kateri bi se bil potrosil za vsakoteri posamezni izpisek.

Na interpelacijo poslanca Matija Koren-a zaradi preselitve uradnega sedeža c. kr. okrajnega glavarstva, sodišča in davkarstva iz Planine v Logatec odgovori c. k. deželni predsednik, da je bil tem uradnijam sedež v Logatcu leta 1866. v dogovoru z deželnim zborom odločen in z Najvišim sklepom 11. januarija 1867. leta potrjen, preselitev se pa ni mogla vršiti zaradi pomanjkanja primernih poslopij v Logatcu; zdaj pa ko so se prostori dobili, se bode izvršila preselitev; vnovič se v tej zadevi dogovarjati z deželnim zborom treba ni, ker je svoje mnenje že izrekel.

Potem se je začela obravnavo dnevnega reda.

Poročevalec Svetec prebere poročilo šolskega odseka o postavi, kako naj se uravná naprav-